

גיליון מס' 105
מומלץ להדפיס את העלון לקראת שבת

מעלות
מרוח ישיבת מעלות
לשולחן השבת
עלון שבועי לבוגרי הישיבה

תחום בוגרים

ראש הישיבה

נקודה מתוך "לחיות עם פרשת השבוע"

באנו לעולם?

יש שיגידו שבאנו להנות ולנסות לקבל מהעולם כמה שיותר. אמנם זה דורש לפעמים לעבוד ולהתאמץ, אך המטרה היא להרוויח את מה שיש לחיים ולעולם להציע לנו. לעומת זאת מהתורה אנחנו מבינים שנשלחנו לעולם למלא תפקיד של תיקון עולם.

תפיסות אלו יוצרות הבדלים יסודיים בין המשפט הכללי למשפט העברי. המשפט הכללי נוצר בידי אדם, ולכן מתמקד בהגנה על זכויותיו. לעומת המשפט העברי שמקורו בתורה האלוקית, העוסקת ב"חובת האדם בעולמו". בנוסף, את פירוט חוקי המשפט הכללי, רק המשפטנים נדרשים לדעת ביסודיות. לעומת המשפט העברי, שכל יהודי נדרש לדעת ולהעמיק בכל התורה כולה. זאת מכיוון שכשאנו לומדים את דיני התורה, אנו לומדים כיצד מנהיג הקב"ה את עולמו, ולכן גם דינים שכנראה לעולם לא ישמשו אותנו באופן מעשי, חשובים מאוד להבנה שלנו את הנהגת ה' את העולם. בכל לימוד אנו מחפשים את דבר ה' הנמצא בנשמת התורה שמקנה לנו את עקרונות החיים, ערכי החיים וסדרי העדיפויות בין הערכים השונים.

לא באנו לעולם כדי להיות "לקוחות" הרוכשים את מנעמי העולם כפי ראות עינינו, אלא נשלחנו לעולם כדי להיות "שותפים" במעשה בראשית ובתיקון עולם במלכות ה'.

"פרשת שופטים פותחת במצווה: "שֹׁפְטִים וְשֹׁטְרִים תִּתֶּן לָךְ בְּכָל שְׁעָרֶיךָ" (דברים ט"ז, י"ח). פרשה זו עוסקת בהבנת מהות המשפט בעם ישראל ובעולם בכלל.

שופט בית המשפט העליון, השופט פרופ' משה זילברג ז"ל, כתב ספר בשם "כך דרכו של תלמוד", במאמר הנכתב בהשראתו של ספר זה כותב עו"ד דוד משען כך (את המאמר ניתן למצוא בקישור: <https://www.daat.ac.il/mishpat-ivri/skirot/37-2.htm>): "אחת מאבני הבניין של רוב שיטות המשפט היא המושג 'זכויות'. הכול מדברים על זכויות מסוגים שונים: זכויות האזרח, זכויות האדם, זכויות הילד. בעת האחרונה אף יש המדברים על זכויות החי, הצומח והדומם. מושגי יסוד אלה נוצרו על בסיס המיתוס שחולל את החוקיות של שיטת המשפט..."

"לעומת זאת, אחת מאבני הבניין של המשפט העברי היא מושג ה'מצווה', ומכאן שהתורה מדגישה את "חובת האדם" דווקא. מכאן ההבדל הרטורי שעמד עליו זילברג: המשפט הכללי פונה אל השופט ומנחה אותו, אימתי הוא רשאי להפעיל את סמכותו לפגוע בחירותו של האזרח. לעומת זאת, המשפט העברי פונה אל האדם ומבהיר לו את חובותיו. מסורת קיום החובות עוברת מאב לבנו במסגרת מצוות תלמוד תורה, ואף אבי האומה הצטיין בדבר זה, שנאמר: 'כי ידעתיו למען אשר יצווה את בניו ואת ביתו אחריו ושמרו דרך ה' לעשות צדקה ומשפט' (בראשית י"ח, י"ט)".

דברים אלו מכוונים אותנו לענות לעצמנו על השאלה: מדוע

מתוך שיעור של ראש הישיבה שניתן השבוע בישיבה
השיעור המלא נמצא באתר הישיבה וכן בערוץ היוטיוב של הישיבה

פינת הילדים

חשיבות חיפוש כפרשה וברש"י

(לאחר מציאת המושג בקשו בשולחן שבת מאבאמא
להרחיב על המושג שמצאתם)

חוצים כלאווז הכא...

3. מה מביח
לעם ישראל
ניצחון
במלחמה?

2. מה גורם
למנהיג של עם
ישראל להאריך
ימים על
ממלכתו?

1. מדוע כדאי
למנות
שופטים
כשרים?

"בארץ ישראל, שהיא מקום הנבואה, יש רושם לשפע הנבואה בסדר הלימוד, וההבנה היא מוסברת מתוך השקפה פנימית ואין צריך כל כך אריכות בירורים, והיינו 'אורא דארץ ישראל מחכים'"

